

A'
TSÁSZARI és KIRÁLYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

(16.)

Költ *Bétsben*, Kis-Afzony-Havának
(Augustusnak) 23-dik napján, 1793-dik
Észkendőben.

Új hadi Találmányok.

Egy ki-költözött, s most Hollandiában lévő
Frantzia Indzszenör-Tifzt, azt találta-fel
mostanában: mi módon lehessen, tüzes
golyóbisok nélkül is meg-gyújtani a' vizen
a' hajókat. Próbát tett *Seveningennél*,
magának az *Orániai* Hertzegnek — Hol-
landia' örökös Helytartójának — és *Kins-*
bergen Hollandus Tengeri-Vezérnek jelen-
létekben, kik is nagyon háfzna-vehetőnek
ítélték a' találmányt.

S

Egy Republikánus Frantzia, a' ki, *Blanchard* mesterségét üzi, arra kérte a' Fr. Nemzet-Gyűlését Aug. 4-dikén, hogy vizsgálta-meg egy levegő-égi makhinát, a' mellyet ő talált-fel, 's mellyről igéri, hogy egész Seregeket is meg-ronthat az által. A' N. Gyűlése, *Guiton-Morvaux* Tudósra bízta ezen találmánynak meg-
vizsgálását.

Hadi Környülállások.

Wurmser Vezérünknek tulajdon tudósítása után is írhatjuk már, hogy *Landau* nevezetű erős Várok a' Frantziáknak egész-fzen körül vólt már véve Népünk által, egy kevés hegyi részen kívül. — Említett *Landau* Vára' környékén, *Erdödy* Huzár-Fő-Hadnagy *Nedetzky* Úr el-indúlt Auguszt. 9-dikén, 24-ed magával vizsgálódni; de mivel semmi Ellenséget se látott: ismét vissza-tért. Történt azonban, hogy *Steinweillern* Falubéli Fr. Lakosok hírt adtak a' szélső őrizeten vóltt Katonáiknak. Tsak hamar tehát hatvan Fran. lovas Vadászok elő-nyargalnak, 's hat Huzárinkat, a' kik hátrább maradtak vólt-a' többieknél, megtámadták. De Vitézeink meg nem adták ám azért, sőt inkább mind addig óltalmazták magokat, míg Fő-Hadnagyjok, a' velle vóltt 18 Huzárokkal egygyütt segítségekre nem érkezett; melly meg-lévén, tiz Frantziák kerülének a' földre; kilentzen fogságunkba estek, kik közül négy tsak hamar

még-hólt; kettő, minthogy nagy sebet kapott, hátra hagyatott, 's tsupán hármat hoztak-el Vitézeink, öt Fr. lovakkal együtt. — Rézünkről, két Ember kapott valamelly kevés sebet, és egy ló.

A' *Strafsburg* Városában lévő Nemzet-Gyűlési két Kommisszáriusok egy jelentést adtak-ki nyomtatásban Augustus' 3-dikán, mellyben azt adják értékre a' Lakosoknak, hogy úgy tartsák magokat, mintha már ostrom alatt vólnának; 's egyizersmind buzdítják is őket amúgy melleleg, az elkövetkezendő ostromnak állhatatosan való ki-állására.

Houchard Frantzia Vezér azt izentő Gr. *Kalkreuth* Prusszus Generálisnak, hogy a' Moguntziából vissza-tértt Fran. Katonáságnak egy részét kényszeríteni fogja ő, a' Prussziai Király ellen való hátkozásra. — Vévén Gr. *Kalkreuth* ezen izenetet, erős ki-fejezésekkel felelt reája August. 6-dikán, még pedig nyomtatásban. Értésére adta *Houchard*nak, hogy az ő kényszerítése éppen meg nem menti a' gyalázatos haláltól azon ízerentsétleneket, a' kik a' vóltt *Moguntziai* Fran. Örizet közzül reá hagyják vétetni magokat, hogy a' jövő 1794-dik Esztendő' tizedik Augustussa előtt fegyvert fogjanak az egyesültt Hatalmasságok ellen, és fegyveres kézzel el-fogatnak; — és ha *Houchard* hasonlóképpen fogna bánni tsak egy Prusszus Katonával is: tudja-meg,

hogy ez által, azon két ezer Frantziák' életének fog ártani, a' kik a' Prussz. Király' fogságában vagynak.

Egy *Zweybrückeni (Bipontumi)* Tudósítás szerént, Auguft. 7-dik napján meglepték *Limbach'* tájján a' Prusszusok a' Frantziákat, midön éppen főzdögéltek volna ezek nagy bátran. Meg-szeppenvén e' véletlen történeten a' Frantziák, elhagyták főző edénnyeket, és eleségjeket, 's futásra vették a' dolgot. A' Prusszusok jól lakoztak a' Fr. hagyományból; kaptak a' Frantziák' tanyáján egy szekér vásznat, mellynek egy része még nedves vólt; egy szekér puskát, sok zsák zabot, és sátorokat, néhány ágyúkat, 6 puskaporos szekereket, és 30 lovakat.

Lüttich (Leodium) Városából írják, hogy a' *Nagy-Britanniai* Király, 4000 *Hessen-Darmstadt*i, és 6000 *Würtembergi* Katonákat vett-fel maga zsoldjára, a' kik Septemberben fognak által-masirozni *Lüttichen, Belgyiomba*.

Szabaudia felől azt végzette vala a' Fr. Nemzet-Gyűlése, hogy az ne tartozzon többé a' *Szárdinai* Király' bírtokaihoz; hanem egy Osztállya (Departemánnya) legyen a' Frantzia Közöséges-Társaságnak, *Mont-blanc (Fejér-hegy)* nevezet alatt: de mostanság, a' mint hitelesen írják, oda hagyott a' Fr. Katonaság némelly *Szabaudiai* helyeket, 's vissza-takarodott Fr. Országba

Lyon felé, a' Kontrarevoluzionisták ellen. Az egyesült Tsász. Királyi, és Szárdinai Királyi Seregek nyomban bé-ültek a' Frantziáktól ki-ürült helyekbe.

A' *Nizzai* Grófságban is el-hagyták egy tanyájokat a' Frantziák; még nem tudódik: miért?

Azon *Laistrom* szerént, mellyet maga tétetett közönségessé a' *Spanyol* Udvar, Jún. hónapnak utolsó napján, száz hatvan-egy ezer, nyóltz száz hetvenkilentz főből állanak azok a' négy *Spanyol* Seregek, mellyek az Ország' szélein táboroznak; a' tengeri fegyveres ereje pedig *Spanyol* Országának, áll mind-öszve 51 első, 38 közép, és 67 különbkülönbféle kissebb nagyságú hajókból, a' mellyeken 6183 ágyúk, 2114 Tisztok, 12561 tengeri Katonák, 's 39605 szolgáló Legények vagynak.

Howe Anglus Tengeri-Vezér, minekutánna megént több hajókat kapott a' maga Seregéhez: újra tengerre szállott, 's a' mint az újjabb tudósítások írták felölle, alig ha meg nem ütközött 17 első nagyságú *Frantzyveres* hajókkal, mellyek a' *Bresti* kikötő hely előtt kezdettek kerengeni.

A' *Helvétziai* Rom. Kathol. Kántonok, két Regimenteket ígértek a' *Spanyol*, és *Szárdinai* Királyoknak. — Híre menvén ennek *Párisba*, reájok írt a' Fr. N. Gyűlés a' Kántonokra, hogy ha tellyesítendik említett ígéletjeket: ő ezt úgy fogja nézni,

mint a' Neutralitás' fel-bontását. A' Kántonok azt felelték, hogy lám a' hajdani időkben is, p. o. *XIV. Lajos* alatt, megengedett az a' Helvetusoknak, hogy ha nem kötöttek is előbb a' hadakozó Hatalmasságokkal: még is szolgálhattak azoknak pénzért Katonákkal.

Merlin, a' ki Moguntziában vala Fr. N. Gyülesi Kommisszárius, vissza - térvén Párisba, hatalmasan ki - mentette minden vád alól a' volt *Moguntziai*, és *Kasszeli* Kommandánsokat, és *Küszint* okozta, hogy e' nem tett jó rendelkezéseket se eleség, se ágyú-golyóbisok eránt.

A' *Toskánai* Nagy - Hertzegségnek *Livornói* ki-kötő helyében, mintegy 70-ig való *Anglus*, *Hollandus*, *Spanyol*, és *Szárdiniai* hajók tartózkodtanak már darab időtől fogva, mivelhogy nem mertek onnan ki-mozdúlni, a' *Frantzia* rabló hajóktól való féltetekben; hanem Auguszt. 7-dikén csak ugyan tengerre szállának, egy első, egy közép, és egy kisebb nagyságú Angl. fegyveres hajóknak óltalmok alatt.

A' Frantzia - Országi belső Hadról.

A' *Frantzia* Nemzet - Gyülésének árestomra ítéltetett, de nagy részént *Párisból* meg - szökött Tagjai, a' kik mintegy közép útat kívántak tartani a' Rojalisták (Királyt-kívánók), és a' Maratisták között; a' kik akarják ugyan a' Közöns. Társaságot a' mint mondják, tsupán a' mostani leg-

újabb Konstitúzióval nem elégesznek-meg — szereztsételebbek vóltak szándékjokban, mint a' Rojalisták. *Wimpfen Felixet* tették vólt ők a' magok Seregjek' Vezérjévé olly tzéllal, hogy menne ez Párisba, 's verné-szélllyel a' *Marát* és *Roberspierre*' követőit. Hírdette is *Wimpfen*, hogy Páris felé fogná útját venni; de nem vihette tökéle-tességre ezen igyekezetét: mert minekutánna lassan lassan sok nagy és kissebb Városok, 's helységek el-állottak vólna töle, mint p. o. *Lyon*, *Evreux* 's a' t., most már ezeknek nyomdokát követi a' *Calvados* nevű Departement is, és bé-vette az új Konstitúziót, mellyet Jún. 9-dikén kárhoz-tatott vólt. *Pethionnak*, a' ki maga is egy a' fenn említett N. Gyűlési Tagok közzül, el-fogattak a' Felesége és a' Fia', 's Párisba küldettek. — A' *Rhodanus*, és *Ligeris* (*Rhone et Loire*) folyó-vizekről nevezett Departement' Elöljárói is újra vissz-állottak a' N. Gyűléséhez. *Wimpfen* illy környül-állásokban nem győzedelmeskedhetik.

Gaston ellenben, a' Királyt-kívánók' Vezére, diadalmaskodott Júl. 24-dikén is. Rajtok ment ugyan is — a' tudósítás szerént kevés Néppel, 4000 Republikánusokon, a' kik 12 ágyúkkal állottanak a' Cé-vize' hidjánál. Ezek, ki-sütötték vala egyszer ágyújaikat. Ekkor kiáltott *Gaston*, Vité-zeivel egygütt: *Az Istennek, és Lajosnak az ő szolgájának kardja*; 's oroszlan-módra

neki esett az Ellenségnek; le - aprította annak nagyobb részét, 's el - vette tőle a' 12 ágyúkat. — A' *Jura* nevű Departement is *Gastonhoz* kaptsolta magát, 's üldözi a' Pátriótákat.

Szárdiniának fő Városába *Turinba*, olly tudósítások érkeztek Július' 31 - dikén, *Tenda* nevű Városotkájából a' *Nizzai* Grófságnak: hogy a' *Marsiliaiak* (a' kik Ellenségei a' Párisban ülő N. Gyűlésnek) kezekhez kuporították az *Avenioni* úton azt a' summa pénzt — mintegy más - fél millioból állót — melly az *Olasz - Országi* Fran. Seregek' számára küldetett.

Frantzia Ország.

Az új Konstitutió' Innepéről, még most se' irhatunk egyebet, hanem tsupán azt; minémű tzeremóniával kelle vala annak véghez menni Aug. 10 - dikén a' Nemzet Gyűlésének végzése szerént. A' plánum így következik. — „A' szövetség - mezejére való bemenetel, két Határ - Iltenek (Terminusok) között lesz, mellyek a' Fr. Közönséges Társaságnak két fő tulajdonságait ábrázollyák leveles ágokkal be lesznek árnyékozva, kezeikben kék, fejük veress színű fonatékot tartanak, a' mellyről függ egy nagy Nemzeti mérték. Bé - érvén a' szövetség - mezejére fel mennek a' Haza oltárának grádittsaira: a' Nemzet Gyűlése' Prezese, és annak Tagjai, a' Közönséges Társaság - oltályai - ból küldött Deputátusok, 's a' t. melly idő közben tele aggatják a' Polgárok, az oltár' környékét, a' magok különbözőkülönbféle műsze-

reikkel, avagy produktumaikkal (munkájoknak gyümöltseivel) a' kalaposok p. o. kalapokat függesztenek fel, a' tzipő-tsinálók, tzipőket 's a' t. Vége lévén ezen tzeremóniának, körül állya a' Nép az óltárt, a' N. Gy. Prézese, le téfzi az óltárra a' Közönséges Társaság' ofztályaiban tartott Gyüléseknek vok-sait, a' Közönséges Társaság eránt való kívánsága a' Népnek ki-kiáltatik, a' Nép esküvéssel kötelezi magát a' Közönséges Társaságnak hólttig való óltalmazására, ekkor ágyúk süttetnek ki. A' Departemánokból küldetett Biztosok, a' N. Gy. Prézéséhez járúlnak 's valamelly részeket nyújtanak néki azon tsemő vészökből, mellyeket kezeikben hordoztak az egéssz menetel közben. A' Prézes öfzve köti azokat, kék, fejér, és veress színü pántlikával, 's által adja azt a' Népnek egy ládatskával egygyütt, mellyben lessz az újj Konstituzió, így szólván fenn szóval: Nép! ime által adom a' Konstituziót, ajánlván azt minden virtusok' óltalmába.

El vévén azt a' Nép, tiztelettel, meg hordozza győzedelmi pompával, 's atyafiságos tsókolódások fejezik bé ezen tzeremóniát. Ezután által adja a' Prézes a' Népnek a' Szabadságért meg-hóltt Rokonai' urnáját, mel t el vévén a' Nép felséges tekéntettel vífzi azt arra a' helyre, mellyen pompás oszlop fog emeltetni az említett hóltaknak tiztességére.

Vége lévén ennek is karikákba ül a' Nép rész szerént a' gyepre, rész szerént sátorok alá, öfzve telzi a' mi eleséget és italt vitt magával, 's abból egy kis vendégséget üt. Utólyára egy roppant Teátromban Pantomim (az az mutogatások által való Játék) lessz mellyben ábrázoltatni fognak a' Konstituziónak fő történetei.

A' *Párisi* Jákobinusoknak azon része, melly a' Franciskánusok' (*Cordeliers*) Klostromjokban tartja üléseit, óltárt emelt a' maga ülő palotájában a' *Marát*' szívének. Más tudósítások szerént, Urnát készíttetett annak, a' néhai Királyi kintsből, 's úgy függesztette-fel azt hallatlan tzeremoniával említett ülő palotájában.

Ama' második *Marát* — *Roberspiere* nem vólt semmi Deputátzióban a' közelébbi Júliusnak 26-dikáig, hanem ezen említett napon választatott a' Közjóra ügyelő Deputátzió' Tagjává, *Gasparin*' helyébe, a' ki betegségbe esett.

Ezer négy száz huszon - négy rabok vóltak Júl. nak 28-dikán a' *Párisi* különb-különbféle tömlötzökben, minéműek: az *Abtey*, *Conciergerie*'s a' t.

Az újjabb *Párisi* Tudósításokból azt olvassuk, hogy nem győzte már meg-ítelni a' sok rabokat az egy Revolut. Törvénytörvényszék; hanem e' mellé egy más, hasonló erejű Törvénytörvényszék is állíttatott-fel.

Elegyes Tudósítások.

Marasse, és *Berneron*, kik közzül az első, *Antverpia* (*Anvers*) nevű *Belgyiomí* Városunkban komendánskodott vala egy ideig a' Frantziák' részéről; a' másik pedig azon Frantzia Sereg-osztálynak vólt Vezére, a' melly *Villemstadt* nevezetű Hollandiai Várost ostromlotta; de *Dümurie*' barátságáért ők oda hagyták a' Frantzia Közöns.

Társaság' Seregét, és *Austr. Belgyiomban* tartózkodtanak: el-fogattak mostanság *Brüsszelben*. A' *Bayreuthi Újság* azt írja, hogy *Dümurié* is el-fogatott volna; hanem a' *Leydai Frantzia Újsághól* azt olvassuk, hogy csak el akarták fogni *Dümuriét*, de meg nem kaphatták. Igen gyanúsokká tették magokat ezek a' három Frantzia Ex-Generálisok a' *Brüsszeli Fő Kormányfő* szeméi előtt, az eránt, hogy zavarni akartak.

A' melly emigráns (ki-költözött) Frantziák, engedelmet nyertek vala, a' *Brüsszelben* való tartózkodásra: alig ha azok is meg-maradhattak ottan tovább, a' mint egy *Hágai Levél* írja, melly költ Auguszt. 6-dikán: mivel az, nagy idegenséget okozott a' Brüsszeliekben erántok, a' mit egy meg-romlott vérű emigráns Frantzia — *Rocheaucault H.* — tselekedett. Fel-ment t. i. ez a' bástyára sétálni. A' sétálás közben olly helyre akart menni, a' hol meg vólt tiltva a' járkálás. A' Strása tehát el-állotta az útját. Ekkor *Rosefokolt* elő-ránt egy pisztolyt, 's úgy lő a' Strására, hogy ez, egynehány órák' múlva meghólt.

A' *Nagy-Britanniai Fő Hadi-Tanáts*, orosz parantsolatokat küldött a' múltt hónap' végén *Londonból Dublinba*, hogy az *Irlandiai Sereg'* száma 16 ezerre szaporítottassék haladék nélkül. *Lord Farnham*,

az Irlándiai vagy Hiberniai Ország-Gyűlés' Első Táblájának egy Tagja, sokallotta a' 16 ezeret; de a' Nagy - Kantzellárius azt mondotta, hogy valóban szükséges a'nyi, a' mostani zenebonás időkhöz képest. „A' *Limeriki* Grófságot, úgymond, el - járta egy úri öltözetű Ember mostanság, le - tűrt fedelű hintóban, 's lárma - harang gyanánt vólt mindenütt, a' hol el - ment; mert a' Lakosoknak olly írásokat osztogatott, mellyeknek Kováttsa, az úgynevezett *Dublini egyesültt Irlandusok - Társasága*. Ezen Társaságnak két Tagjai, Párisi Jákobinusok, a' kiket kétség - kívül Frantzia - Ország fizet.“

Az *Irlándiai* Népnek törvénytelen öfzve-gyűléseit tilalmazó rendelés, minekutánna harmadszor is fel-olvastatott vólna, szokás szerént az Ország-Gyűlésben: akkor is helybe-hagyatott.

Az *Irlándiai* Ország - Gyűlésnek jobb lábra való állítása erántt, egy Plánomot adott-bé *Ponsonby* nevű Tag, mellyet fel-olvastatott a' Gyűlés maga előtt, 's annakutánna ki-nyomtattatott.

A' *Moguntziai* Generális Vikárius egy rendelést tétetett közönségessé Auguft. 7-dikén, mellyben, törvénytelen és helytelen házasságoknak hirdetteinek-ki mind azok, valamelyek a' *Moguntziai* Frantzia Világ alatt Fran. módra készültek-meg; különválva kell tehát lenni az illyetén házasság-

ban éltt személyeknek mind addig, míg a' Felsőség' engedelméből, a' magok rendes Lelki - Páfztorjok által nem eskettetnek-öfzve.

Brüffelből, egy igen fzerentsétlen történetet írnak: „Auguft. 9-dikén délután három puskaporos szekerek indultak - el onnan, *Anderlecht* Mező-város felé. Alig mentek egy nyóltzad rész mérttföldet, a' midön egyfzerre, nem tudatik mi módon, lángot vetettek. Olly rettentő ereje vólt a' fel-lobbantt puskapornak, hogy a' körül-belől fekvő házak közzül sokan fzélyelvetődtek, réffzerént meg-gyúladtak; és a' föld-rengés el-hatott egész *Brüffelig*, úgy annyira, hogy darab falai omlottak - le *Brüffel* Városának. A' Fő Kormányozó *Károly* Fő Hertzeg, *Metternich* Minifter, és a' *Brüffzeli* Magiftrátusbéli Személyek, mindjárt ott termettek a' fzerentsétlenség' helyénél, és segítettek a' mint segíthettek. Még Auguft. 10-dik napján — a' mellyen költ a' Levél — nem lehetett tudni a' hóltt Emberek' fszámát.“

Róma Városa, egy nagy öfzlopot akart emelni a' Sz. Páának, eránta viseltető tífzteletének és háládatosságának megbizonyítására; de mivel egy-általlyában ellenzette azt ő Szentsége: tehát az öfzlop helyett, egy nagy márvány táblát kézfíttet a' Város, mellyre fzés ki-fejezésekkel reá fratja *VI. Pius*nak ditső tselekedeteit. Ezen

Tábla, a' Kapitolium' nagy palotájába fog helyhez tettetni.

Az *Orosz* Tsászárné' rendelkezéséből külföldi Újságokban is ki-hírdettetnek azon mind két nemen lévő Frantziáknak neveik, a' kik olly fel-tétel alatt hagyattak-meg az *Orosz* Birodalomban, hogy előbb tartoztak esküvéssel bizonyítani, a' Frantzia Jákobinusi gondolkozás - módjától való idegenségeket.

A' közelébb *Pétersburgba* mentt Török Követet rendkívülvaló pompával fogadták mindenütt az *Orosz*-Birodalomban, 's egy-néhány ezer *Orosz* Katonák kísérgették. Igen drága ajándékokat vitt ez, az *Orosz* Tsászárnénak; a' többek között egy török sátozt, melly, harmincz ezer aranyakra betsültetik.

London Városának *Vestminster* nevű részében, egy útszát *Kis Frantzia-Ország*-nak hívtak volt ennelötte; hanem mostanában azt mondták a' Lakosok, hogy ők nem akarják meg-tartani többé ezen nevezetet, kívánván ez által is a' mostani Fran. politikától lett meg-undorodásokat nyilvánvalóvá tenni; és hogy egyfzersmind külső-képpen is meg-bizonyítsák *York* Hertzeg eránt viseltető tiszteleteket, úgymint a' ki egy segítő eszköz, Frantzia Országának reformálásában: el-végezték magok között, hogy az említett Hertzegről, *York-street*-nek nevezzék ezentúl útszájokat.

Magyar Ország.

Szegedről (Csongrád-Vármegyéből),
 Augst. 17-dikén. — Még a' múltt esztendő-
 böeli Mindszent-havának 15-dik napján
 meg-nyerte vala Felséges Urunknak abbéli
 kegyelmét ezen Szabad Királyi Város, hogy
 benne a' Filozofia is taníttasson közönsé-
 gessen; mellyhez képest emeltetett is már
 Nemes Városunk' Tanáttsa egy díszes, és
 alkalmas épületet, és abban el is kezdték
 már tanítani egy részét a' Filozofiának az
 itt helyben lévő TT. PP. Piáristák: a' jövő
 Oskolai Esztendőben pedig, a' mostani,
 vagy addig ne talán meg-határozandó rend
 szerént az egész Filozofia fog taníttatni. “

Rátzkevidől (Pest - Vármegyéből).

„ Öröm - napjok vala tegnap, ezen
 Szigettség - béli egynehány helységeeknek:
 úgymint a' mellyen szérentséjek vala *Éllyen*
 kiáltással tisztelni, Országunknak kedves
 Nádor-Ispánnnyát a' maga születése-napján,
 ki is le-jövéen *Budáról* M. Szapáry Grófnak
Ertsini jószágába, más nap, reggeli hat
 óraker egy kevéssel alább ereszkedett a'
 Dunán, Ország-Biró Gr. *Zichy Károly* ő
 Excell. jának, és két Szapáry Grófoknak
 társaságában, 's éppen a' Városunk' határán
 lévő erdőbe szállott-ki vadászatra. Minek-
 utánna egynehány nyúlakat, 's foglyokat,
 fátzánokat pedig számosabban löttek volna
 ezen fő Vadászok: meg-tekíntették Váro-
 sunk' végén azon Kastélyt, mellyet néhai
Eugenius Hertzeg építtetett; honnan kevés

idő' múlva ismét vissza-índúlának a' Dunán
Ertsinbe.

Most már második szerentséje vala Szigetünknek, Nádor - Ispány ő Kir. Fő-Hertzegehez; de reményljük, hogy ezután többször is lesz: mert tellyes igyekezettel rajta van *Kristina* Fő-Hertzeg-Ailzony hogy meg-újíttsa a' régi időket, melyekben Fejedelmi vadászó-hely vólt a' *Csepeli* Sziget. A' közelébb múltt két esztendőben, vadászati járásokra rendelte - el az erdőket *Felső-Öri Nagy András* Indzszenőr Úr, a' Fő-Hertzeg - Ailzony' parantsolatjából; a' fátzányok nagy szorgalmatossággal szaporíttatnak, a' számokra készített jeles házakban; szarvasok is hozattak, hogy ismét olly bővséggel legyenek, mint vóltak a' nem régiben történt nagy árvizek előtt. — — A' szinte tizenhat napokig tartott essözések mind búzáinkat, mind szénánkat nagyon meg-rontották. A' búzánk ugyan is ki-tsirádzott, a' midőn kerefsztekben feküdt vólt, 's már most ha öröltetjük: tsak a' sok kopát lesz belőlle. A' szénánk öfzve-párlott, 's Ethna-módjára füstölög. Nem tsuda annakokáért, ha kevés jó falatot ehetnek néha belőlle marháink. — Zab-vetéseinkből se sok lett; mert minekutánna hosszasan verte vólna őket az esső: egyfzerre úgy öfzve-fzáradtak a' jó idővel, hogy sok ember tsak a' szalmáért takarította, mert a' mag jobbára mind ki-húllott belőlők.